

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2026-03-16

Dnr 2026/00058-3

Klimat- och näringslivsdepartementet
Endast via e-post

Yttrande över Klimat- och näringslivsdepartementets remiss av promemorian "Prövning av avfallshanteringsplaner för utvinningsavfall och vissa kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om kritiska råmaterial"

Er ref. KN2025/02361

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att Regeringskansliet inte ska anmäla förslagen i promemoria *Prövningen av avfallshanteringsplaner för utvinningsavfall och vissa kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om kritiska råmaterial* till kollegiet enligt direktiv (EU) 2015/1535 eftersom förslaget inte innehåller några tekniska regler. Vidare lämnar Kommerskollegium bedömningen av om förslaget behöver anmälas enligt tjänstedirektivet 2006/123/EG till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.¹

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av

¹ En annan procedur är den i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

varor samt vissa förbudsbestämmelser.² Tekniska föreskrifter kan även vara krav för digitala tjänster (informationssamhällets tjänster) t.ex. krav på den som tillhandahåller tjänsten, på tjänsten i sig eller på tjänstens mottagare.³

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.⁴ Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁵

I promemorian *Prövning av avfallshanteringsplaner för utvinningsavfall och vissa kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om kritiska råmaterial* lämnas förslag som syftar till att skapa en tydligare ordning för prövningen av avfallshanteringsplaner för utvinningsavfall enligt förordningen (2013:319) om utvinningsavfall. Det föreslås att tillsynsmyndigheten efter tillståndsprövningen ska pröva om avfallshanteringsplanen uppfyller kraven i förordningen. Ändringarna syftar till en tydligare ordning för såväl verksamhetsutövare som de myndigheter som har ansvar kopplat till planen, främst tillstånds- och tillsynsmyndigheter.

I promemorian lämnas även förslag till kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om kritiska råmaterial när det gäller skyldigheten för vissa verksamhetsutövare att ta fram en utredning med en preliminär ekonomisk bedömning av den potentiella återvinningen av kritiska råmaterial från utvinningsavfall. Samtliga utredningar ska i ett första skede ges in till tillsynsmyndigheten. Från och med den 1 juli 2027 ska utredningen i stället ska vara en del av en ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för nya anläggningar. För befintliga anläggningar ska tillsynsmyndigheten vara behörig myndighet. Länsstyrelsen ska kunna pröva en begäran om att undantas från skyldigheten.

De förslag som redogörs för i promemorian består huvudsakligen av administrativa tillsynskrav och processuella regelverk som riktar sig mot verksamhetsutövare och de tillsynsmyndigheter som ansvarar för efterlevnaden av de nya reglerna. Förslaget innehåller inga regler som direkt reglerar krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor eller andra krav som kan påverka dessa varors egenskaper. Kommerskollegium gör därför bedömningen att förslaget inte innehåller tekniska föreskrifter och förslaget är därför inte anmälningspliktigt enligt anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter.

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

³ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (e) och (f).

⁴ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁵ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 20 § p 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet följer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till författningar i enlighet med informationsförfaranden som följer av Sveriges medlemskap i EU. Ett sådant förfarande föreskrivs i tjänstedirektivet avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet.⁶

Enligt tjänstedirektivet ska samtliga krav som är tillämpliga på tjänsteutövare som är etablerade i ett annat land inom EU/EES och som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige anmälas. Om Klimat- och näringsdepartementet bedömer att reglerna kan komma att tillämpas på företag som inte är etablerade här, utan bara bedriver tillfällig verksamhet i Sverige, gör Kommerskollegium bedömningen att de remitterade bestämmelserna är anmälningspliktiga enligt tjänstedirektivet.⁷ Om reglerna inte påverkar tillfälliga tjänsteutövare i Sverige bedöms reglerna inte behöva anmälas enligt tjänstedirektivet.

Kommerskollegium välkomnar en dialog med departementet om eventuella frågor kring tjänstedirektivet.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg efter föredragning av utredare Mark Persson Neves. I ärendets slutliga handläggning har utredare Nikita Feiz deltagit.

Stockholm som ovan

Christofer Berg

Enhetschef

Mark Persson Neves

Utredare

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5.

⁷ Artikel 39.5.